

Rozhovor s ministryní školství Kateřinou Valachovou

(Radio Impuls, 1.9.2015, Kauza dne – Zuzana Černá)

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Začal nový školní rok, do práce se tak vrací víc než 100 tisíc učitelů, asi 850 tisíc žáků základních a zhruba 400 tisíc žáků středních škol a opět s novou ministryní školství, Kateřina Valachová je symbolicky první poprázdňinový host Kauzy dne. Děkuji vám za to a přeji hezký podvečer.

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:
Hezký podvečer vám i posluchačům.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Paní ministryně, to, že je o ministerstvu školství přece jenom o něco méně slyšet než bylo za vašeho předchůdce Marcela Chládky, to je strategie?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Ne, strategie to určitě není, určitě také mělo vliv to, že byl červenec a srpen, takže doba obvykle pro školství klidnější, nicméně je pravdou, že můj styl je zase trošičku jiný než předchozího pana ministra, já se v tuto chvíli budu velmi pečlivě, jako pracuje ta včelka, spíše soustředit na to, abychom dotáhli do konce ty věci, co byly začaty a co mají svůj smysl jako například změna financování regionálního školství nebo nový způsob odměňování kariérního posunu a podpory vzdělávání našich učitelů.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

V jakém stavu je teď úřad ministerstva školství? Mluví se o tom, že odcházely až desítky lidí.

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Já, když jsem nastoupila do úřadu, tak naopak řada kolegů a kolegyně přišla se mnou nebo ti, co chtěli odejít, tak stáhli výpovědi. Takže já v tomto smyslu jsem nepocítila žádný problém a myslím si, že důležité je, že v tuto chvíli ministerstva školství ovládá poměrně pracovní atmosféra a dobrá nálada. Takže doufám, že to bude i tak nadále a že se nám podaří naplnit naděje učitelů i rodičů a dětí, které bezpochyby směrem k ministerstvu školství mají.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Nebudou to žádné revoluce po Marcelovi Chládkovi, budete navazovat?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Ne, ne, ne, revoluce se rozhodně nechystají. Já se domnívám, že ministerstvo školství by zejména skutečně mělo být co nejstabilnější právě ve svých takzvaných nápadech.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

16 měsíců životnosti ministra tomu úplně nenapovídá.

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

A pravdou je, že samozřejmě časté střídání ministrů je nešvarem, který bezpochyby žádný z ministrů neocení ani ministryň. Já budu doufat a věřit, že mé výsledky práce a výsledky práce ministerstva školství a kolegů, kolegyně tady způsobí, že třeba ta životnost moje bude alespoň do konce funkčního období této vlády a že zajistíme zejména to, že to, co bylo slibováno v minulosti, ať to byl kterýkoli z ministrů a bylo to, byla to dobrá věc, bylo to něco, po čem učitelé volají, a myslím si, že například po změně financování, aby bylo financování spravedlivější jak směrem k učitelům, ta ke školám, aby se zohledňovala kvalita, tak to je věc, po které skutečně volají generace učitelů. Tak já věřím, že se nám právě podaří na podzim tohoto roku skutečně už tu práci odpracovat, finalizovat a předložit něco, co bude skutečně znamenat zlepšení a spravedlivější odměňování.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Mimochodem už máte fotku v té dlouhé řadě na zdi té ministerské přehlídky?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Ne, ne, fotku na zdi nemám a vlastně ten princip je takový, že ta fotka se tam objevuje právě až ministr skončí, takže děkuji pěkně, ještě bych tam nějakou dobu ráda nevisela.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Začnete jako ministryně školství Kateřina Valachová očekávat turné po školách, k čemu to má být?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

No, má to být k tomu, že můj osobní názor dlouhodobě, ještě z hlediska mé předchozí profese a různých profesních pozic je takový, že ministerstvo školství by mělo skutečně mnohem více podporovat učitele v prvních řadách, zřizovatele škol a ředitele.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Jít za nimi?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Přesně tak a jít za nimi, proto jsem se rozhodla právě v rámci září, října, listopadu skutečně navštívit všechny kraje a v rámci těch krajů setrvat ne na takovou nějakou bych řekla protokolární návštěvu, ale skutečně mít prostor sednout si s řediteli, sednou si s učiteli, slyšet jejich názor, debatovat s nimi teď ty konkrétní problémy, zejména tedy novelu školského zákona z hlediska společného vzdělávání, takzvané inkluze, která má odstartovat od 1. 9. Takže zajistit připravenost systému a slyšet kolegy a kolegyně, co namítají, co by oni rádi ze strany ministerstva školství věděli a slyšeli, takže proto jedu po krajích a chci slyšet jejich názor. Skutečně vyzobat všechno, co budou oni formulovat jako možný problém nebo naopak, co nabídnou jako už nějakou věc, která se v praxi osvědčila, udělali ji s nadšením a očekávají ode mně, že zajistím systémovou podporu třeba i pro ostatní školy, pokud se vydají podobnou cestou.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Vyšel průzkum, podle kterého je 30 % rodičů nespokojených se současnou školou. Vy jste spokojena?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Tak, já jsem jako školačka spokojená byla, ale to je samozřejmě úplně jiná doba a myslím si, že vždycky to záleží na učiteli, na kterého štěstím, to si myslím, že učitel je středobod a na tom se nic nemění ať můžeme vymýšlet, co vymýšlet. A co se týká mne jako rodiče, tak moje starší dcera chodí do mateřské školy, a tam spokojena jsem. Takže v tomto ohledu jsem doposavad měla štěstí. Ale se týká té 30% nespokojenosti, mě to zas až tak nepřekvapuje, protože jsem samozřejmě generačně blízká rodičům dnešních bych řekla školáků v rámci našich základních škol, ale já bych jako ministryně školství se k tomu chtěla postavit spravedlivě, to znamená jednak dát učitelům skutečně reálnou podporu, personální, materiální, metodickou a potom samozřejmě možná o něco přísněji hodnotila nějaké možné selhání. Ale současně bych také chtěla vyzvat rodiče k tomu, aby všichni rodiče přistupovali ke vzdělávání svých potomků maximálně zodpovědně a brali školu a učitele jako partnera, jako někoho, kdo s jejich dětmi tráví bych řekla mnohem větší množství času než leckdy se poštěstí nám rodičům s ohledem na množství bych řekla práce, které ta naše generace čelí z hlediska sladování pracovního a rodinného života, protože musím říct, že mnohdy se setkávám s tím, že zase učitelé namítají, že někteří rodiče jim takovýto respekt nevykazují. A já bych si přála, aby naše školy, veřejné školy byly skutečně kvalitní v tom běžném hlavním vzdělávacím proudu a aby co nejméně rodičů bylo nespokojených nebo hledalo nějaké jiné alternativy například v rámci soukromých škol nebo usilovali o domácí vzdělávání právě z důvodu, že jsou nespokojeni v té běžné základní škole.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Vy jste zmínila slovo kvalitní, co si konkrétně ve vašich očích představujete pod pojmem kvalitní?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Kvalitní škola je pro mě škola, která má to štěstí, že je uvnitř tým nejen učitelů, ale i ostatních podpůrných profesí, a to nejenom nepedagogických pracovníků, práci školníků, kuchařek, lidí, kteří se starají bych řekla o čistotu školy, o to, aby všechno běželo. Takže těm bych k příležitosti toho nového školního roku také chtěla poděkovat a je to hodně důležité jejich práce. Ale i další podpůrné profese typu školních psychologů, sociálních pracovníků, protože je pravdou, že na učitele se toho v poslední době valí až příliš mnoho. Ta kvalita je jednak tedy v tom učitelско-neučitelském společném týmu. Druhé kritérium je bezpochyby to, aby děti měly motivaci v rámci školy, aby je to bavilo a to hodně souvisí s tím jak se přistupuje k výuce, zda ta výuka je, bych řekla jenom z hlediska memorování informací nebo frontální a nebo zda skutečně škola má prostor a má taky na to materiální a personální prostředky, protože tam to začíná, proto třeba podporovat děti a rozvíjet v rámci mimoškolních aktivit a nebo jim zkrátka tak, jak se to říká, bych řekla staletí činit školu hrou. No, a třetí věc, která je velmi nutná, je to, aby právě rodiče se aktivně zapojili do komunikace

se školou, stali se tak trošku součástí školy, zapojovali se do mimoškolních aktivit a tvořili s pedagogy jeden tým, protože se domnívám, že skutečného pokroku ve vzdělávání a kvalitního vzdělávání můžeme dosáhnout pouze tehdy, pokud my rodiče půjdeme ruku v ruce s učiteli. Takže to bych si přála, aby trošičku v rámci toho času, co mi bude vyměřeno, přispěla tady k tomu.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Hostem Kauzy dne je dnes ministryně školství Kateřina Valachová. Paní ministryně, vždycky říkáme nebo slyšíme, my novináři, že klíčem k úspěšnému kvalitnímu školství je také ten učitel. Cítíte problém v tom, že přeci jenom pedagogické fakulty bývají až tou třetí, čtvrtou alternativou, když si maturanti volí kam půjdou na vysokou školu?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

V případě pedagogických fakult je to jedna z věcí, které bych se chtěla věnovat nyní v těch nadcházejících měsících a byla bych moc ráda, kdybych našla oporu i v rámci neziskových organizací, které by případně měly chuť a energii zlepšit situaci v této oblasti, aby se pedagogické fakulty staly lákadlem skutečně pro ty nejlepší studenty a také, aby následně ti nejlepší studenti z pedagogických fakult mířili skutečně reálně na naše školy.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

A jak to uděláte?

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

A aby se školy staly tedy bych řekla destinací pro skutečně úspěšné lidi. A jak to udělám, tak já jsem zopakovala, že opakovaně v těch posledních měsících to, že dalšího významného pokroku v rámci školství skutečně bez změny financování školství jako takového nedosáhneme. To je realita. Někteří z mých kolegů mě varují před těmito silnými přísliby, že tedy změny financování regionálního školství předložím do konce tohoto roku, ale upřímně já vím, že pokud to nezvládnu, tak nebudu úspěšná ministryně. Takže trošku to souvisí s mou povahou, že jsem zvyklá si věci přiznávat, a tohle je jedna z věcí, kterou si musím přiznat a taky vím, že pokud to nezvládnu, tak už asi těžko mě učitelé uvěří a myslím si, že už mnohokrát slyšeli mnoho slibů, takže myslím si, že teď ocení jasný termín a to, že to zkrátka splním.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Říká ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Kateřina Valachová. Děkuji vám za rozhovor.

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/:

Děkuji.

Zuzana ČERNÁ, moderátorka:

Tolik dnešní kauza dne, najdete ji na našem webu www.impuls.cz. Hezký večer s Impulsem přeje Zuzana Černá.